

Een foutje, een vergissing

Balts bij *Anasimyia lineata*

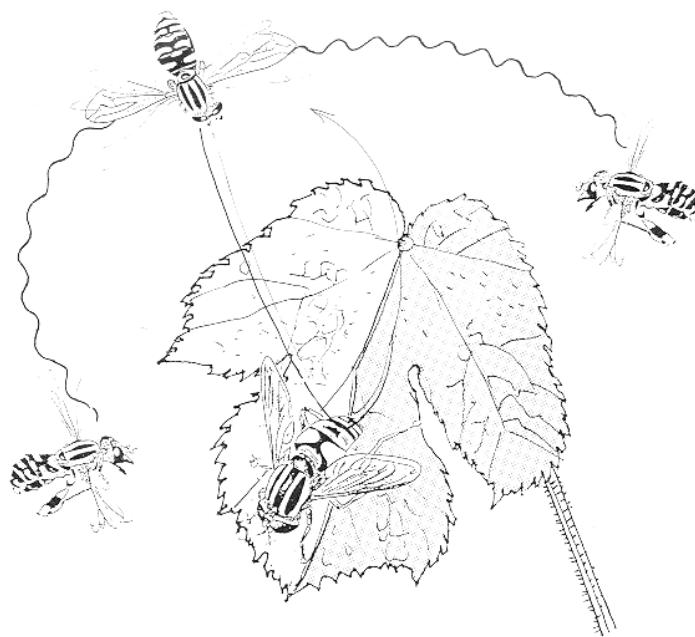
Op 27 mei jl. ging ik na het controleren van 'Geelgerandenfuiken' nog even vliegen vangen in het arboretum van Delft (AC: 85.7 – 447.9). Eenmaal op de juiste plaats, ergens tussen de Berenklaauw, stuitte ik op een eigen(?)aardig ethologisch tafereeltje. Mijn aandacht werd getrokken door een Pendelzweefvlieg *Helophilus pendulus* die aan het zonnen was op een jong blaadje. Juist voordat ik toe wou slaan om het geslacht te controleren, kwam er een *Anasimyia lineata* 'aangeslopen' (= onopvallend zigzaggen door de vegetatie). Op het moment dat deze de 'Pendel' bemerkte ging de vlucht plotsklaps over in een soort 'bibbervlucht'. Niet langer meer rechtdoor, maar zijwaarts in een halfcirkelvormige boog om de 'Pendel' heen, vlug zwenkend om z'n as ('bibberen'). Dit werd afgewisseld met een soort 'kievitsduiken' waarbij de Pendel even werd aangeraakt waarna de *Anasimyia lineata* terugkeerde in z'n

oude positie. (Zie figuur). Na een 'kievitsduik' of vier was het feest afgelopen. Verloren strijd? (was het wel strijd?) De Pendel zat nog steeds onverstoorbaar op de Berenklaauw. Ik bleef wachten - en jawel, na een minuut keerde de (zelfde?)

Anasimyia terug en het tafereel herhaalde zich. Zij het dat de bibbervlucht minder nadrukkelijk werd uitgevoerd maar de 'kievitsduiken' des te heftiger. Begon hij z'n geduld te verliezen? Was imponeren niet genoeg? Ook nu, na op z'n minst vijf aanrakingen liet de Pendel zich niet verjagen en opnieuw droop de *Anasimyia* af. Zou hij een derde poging wagen? Na enige tijd kwam onze *Anasimyia* inderdaad tevoorschijn voor een zoveelste aanval en na slechts één 'kievitsduik' was de Pendel gevlogen.

Wat was dit voor gedrag? Ik heb het opgevat als territorium-verdediging, maar als er in de plaats van een Pendelzweefvlieg een soortgenoot had gezeten had ik nu een verhandeling geschreven over het baltsgedrag bij *Anasimyia*'s. Sterker nog, het is baltsgedrag (mond. med. Vincent Kalkman). Later kwam ik inderdaad vergelijkbaar gedrag tegen tussen soortgenoten, dus het is sterk dat ik bij de eerste confrontatie met dit ritueel getuige was van een vergissing, waardoor ik er tevens een verkeerde interpretatie aan gaf. Blijkbaar is voor een *Anasimyia* de visuele gelijkenis tussen een Pendelzweefvlieg en een soortgenoot zo groot dat hij ze soms wel eens door elkaar haalt. Misschien was de verwarring zelfs wederzijds, want wat bracht de Pendel er anders toe zo lang te blijven zitten? Lijkt de balts van een *Helophilus* op die van een *Anasimyia*? Komen dit soort vergissingen vaker voor? Wat prikkelt een *Anasimyia* om op baltsvlucht over te gaan? Enfin, het waren hoe dan ook gemakkelijke minuten bij de Berenklaauw.

Bram Koese
Wiegersweg 33
9684 EK Finsterwolde

Figuur 1 *Anasimyia lineata* en *Helophilus pendulus* (tekening Bram Koese)